



CENTAR ZA ŽENSKA PRAVA **AKTIVNOSTI 2025.**



WOMEN'S RIGHTS CENTER
CENTAR ZA ŽENSKA PRAVA

SERVIS PODRŠKE ZA ŽENE KOJE SU PRETRPJELE RODNO ZASNOVANO NASILJE

PODACI O PRUŽENIM USLUGAMA

Tokom 2025. godine za pomoć nam se obratilo 261 žena, od kojih su 145 bile nove korisnice. Pružili smo ukupno 4043 usluga:

POZIVI (3319)
DOLASCI (289)
INICIJALNO SAVJETOVANJE
(145)
PRAVNO SAVJETOVANJE (210)
PSIHOLOŠKO SAVJETOVANJE
(113)
PRATNJE POVJERLJIVOG LICA
(50)
DOPISI (33)
MEDIJACIJA U KONTAKTU SA
INSTITUCIJAMA (78)
ROČIŠTA (196)
PODNESCI (64)

Servis podrške kontinuirano sprovodi monitoring sudjenja u slučajevima rodno zasnovanog i porodičnog nasilja koji je u 2025. godini pokazao povećanje udjela predmeta nasilja u porodici koji su procesuirani kao krivično djelo na 28%, u odnosu na 10–16% u periodu 2019–2023. U ovoj godini potvrđene su dvije presude kojima su ubistva žena kažnjena najstrožijom kaznom u trajanju od 40 godina zatvora. U oba predmeta je CŽP tim pratio postupke, a advokati CŽP su zastupali porodice žrtava.

U okviru regionalne kampanje protiv femicida [“Dok nas smrt ne rastavi”](#), koja je predstavljena u Srbiji, Hrvatskoj, Crnoj Gori, Albaniji, Sjevernoj Makedoniji, Bugarskoj, Bosni i Hercegovini i Sloveniji, CŽP je bio nosilac za Crnu Goru. Kampanja je realizovana kroz saradnju agencije McCain i vodećih ženskih NVO iz regiona.

JAVNO ZAGOVARANJE

U okviru programa Javnog zagovaranja, održale smo preko 40 sastanka sa predstavnicima/cama državnih institucija, Evropske komisije i međunarodnih organizacija. Između ostalih, sastanke smo održale sa: Vrhovnim državnim tužiocem, ministarkom prosvjete, nauke i inovacija, ministrom socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, ministarkom evropskih poslova, ministrom pravde i direktorom Uprave policije. Od međunarodnih partnera izdvajamo sastanke sa britanskim ministrom za Evropu, visokim komesarom UN-a za ljudska prava, specijalnim izvjesiocem Evropskog parlamenta za Crnu Goru, predsjednikom Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje između EU Crne Gore predstavnicima Evropske komisije, poslanicima i poslasticama Evropskog parlamenta, ambasadorima Austrije, UK, Francuske i dr.

Dostavile smo komentare na 19 javnih politika, dokumenata Evropske komisije, objavile izvještaj o praćenju primjene Obavezujućeg uputstva VDT-a za postupanje tužilaca u slučajevima nasilja u porodici i Alternativni izvještaj iz sjenke o primjeni UN Pakta o građanskim i političkim pravima (ICCPR).

Potpisale smo dva memoranduma o saradnji sa Vrhovnim državnim tužilaštvom i Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija.

EDUKACIJE

Organizovale smo 40 različitih obuka, mentorstava, radionica i panel diskusija, među kojima izdvajamo sledeće:

- Konferencija [“Primjena obavezujućeg Uputstva Vrhovnog državnog tužioca \(VDT\) za postupanje u slučajevima nasilja u porodici ili u porodičnoj zajednici – prva godina implementacije”](#) u saradnji sa VDT-om, a uz podršku Ambasade Republike Češke u Crnoj Gori);
- Radionica za predstavnike/ce institucija [„Sprovođenje Konvencije o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena: CEDAW U AKCIJI”](#) - (Projekat “CEDAW u akciji” koji podržava Australijska ambasada za Srbiju, Sjevernu Makedoniju i Crnu Goru)
- Obuka o nasilju u porodici ili porodičnoj zajednici i rodno zasnovanom nasilju za sudije i državne tužioce u saradnji sa Savjetom Evrope i Centrom za obuku u sudstvu i tužilaštvu.

- Tri radna sastanka sa državnim tužiocima na kojima smo razgovarali o izazovima u primjeni Uputstva za postupanje u slučajevima nasilja u porodici i porodičnoj zajednici (Projekat: „Unapređenje tužilačke prakse u slučajevima nasilja u porodici“ uz podršku Ambasade Republike Češke u Crnoj Gori);
- [Akreditovani program obuke „Multisektorski odgovor na nasilje nad ženama i nasilje u porodici baziran na razumijevanju bezbjednosnih rizika i prava žrtava“](#) (Projekat “Institucionalizacija kvalitetnih usluga rehabilitacije i reintegracije za žrtve nasilja II”, koji finansira Austrijska razvojna agencija.);
- Drugi modul dvodnevne specijalističke obuke [„Prevencija i suzbijanje nasilja nad ženama i nasilja u porodici“](#) u saradnji sa Policijskom akademijom i Ministarstvom unutrašnjih poslova, uz podršku Ambasade Francuske u Crnoj Gori;
- Trening [“Vještačenje u slučajevima razvoda braka sa elementima nasilja u porodici I slučajevima konfliktnih razvoda. Šta je u najboljem interesu djece?”](#) (Projekat Institucionalizacija kvalitetnih usluga rehabilitacije i reintegracije za žrtve nasilja II” koji finansira Austrijska razvojna agencija);
- [Trening za doktore i socijalne radnike o pravilnom dokumentovanju tjelesnih povreda](#), u saradnji sa Akcijom za ljudska prava (Projekat „Ujedinjeni protiv zlostavljanja i nekažnjivosti“, uz finansijsku podršku EU);
- [Dan otvorenih vrata](#) sa kojeg smo poslali poruku da je zaštita žena temelj vladavine prava (Projekat “Unaprijedjenje tužilačke prakse protiv rodno zasnovanog nasilja i jačanje otpornosti lokalnih zajednica u odnosu na rodno zasnovano nasilje” koji podržava Britanska ambasada u Podgorici).

Nastavile smo povezivanje sa regionalnim ženskim nevladinim organizacijama sa ciljem snaženja uticaja na regionalnom nivou (Sastanak organizacija ženskog civilnog društva u Tivtu, zagovaračka posjeta Briselu u okviru regionalne kooalicije pod okriljem fondacije Kvinna till Kvinna, zagovaračke aktivnosti u okviru Berlinskog procesa).

JAVNE DISKUSIJE

Kao panelistkinje i učesnice prisustvovala smo na preko 30 događaja u zemlji i inostranstvu, medju kojima izdvajamo:

- Panel diskusiju u [Evropskom parlamentu](#) o odbrani demokratskih vrijednosti i prava žena na Zapadnom Balkanu;
- Konsultacije povodom izrade nove Strategije EU za saradnju sa civilnim društvom u organizaciji Generalnog direktorata za Komisije za proširenje (DG ENEST);
- [Forum civilnog društva](#) u okviru Berlinskog procesa;
- [Predstavljanje Izvještaja iz sjenke](#) o primjeni UN Pakta o građanskim i političkim pravima pred UN Komitetom za ljudska prava (HCR);

- Zasijedanje Ženskog parlamenta posvećeno temi [“Femicid u crnogorskom zakonodavstvu”](#);
- Panel diskusija [“Ka nezavisnosti pravosuđa u Crnoj Gori – procjena sprovođenja preporuka Specijalne izvjestiteljke UN za nezavisnost sudija i advokata”](#);
- Okrugli sto [“Demografska revitalizacija Crne Gore: Dijalogom do rješenja”](#) u organizaciji Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije;
- Konferencija [„Od inicijative do uticaja: Društvena odgovornost kao mjera održive budućnosti”](#), u organizaciji Instituta za standardizaciju;
- Regionalni panel [“Institucionalizacija feminizma: zamke političke kooptacije”](#) u organizaciji BEFEM-a, Beograd.

ČLANSTVO U RADNIM GRUPAMA

- Članstvo u Radnoj grupi za Poglavlje 23: Temeljna prava;
- Članstvo u Radnoj grupi za Poglavlje 18: Statistika;
- Članstvo u Odboru za praćenje sprovođenja Reformske agende Crne Gore 2024-2027 u okviru Plana rasta EU za Zapadni Balkan;
- Članstvo u Operativnom timu za borbu protiv porodičnog nasilja i nasilja nad ženama (Ministarstvo unutrašnjih poslova);
- Članstvo u Nacionalnom timu za identifikaciju žrtava trgovine ljudima (Ministarstvo unutrašnjih poslova);
- Članstvo u Radnoj grupi za izradu Strategije o zaštiti prava žrtava za Akcionim planom;
- Članstvo u Radnoj grupi za izradu Strategije rodne ravnopravnosti 2025-2029;
- Članstvo u Radnoj grupi za praćenje primjene Strategije rodne ravnopravnosti 2025-2029;
- Članstvo u Radnoj grupi za izradu novog Zakona o rodnoj ravnopravnosti;
- Članstvo u Radnoj grupi za izradu novog Protokola o postupanju, prevenciji i zaštiti od rodno zasnovanog nasilja;
- Članstvo u Radnoj grupi za izradu Smjernica za izricanje kazni u predmetima nasilja nad ženama i seksualnog nasilja nad djecom (Vrhovni sud Crne Gore)
- Rukovođenje Radnom grupom za izradu Protokola o zaštiti i prevenciji rodno zasnovanog i seksualnog nasilja u obrazovnim ustanovama u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija i uz podršku EBRD-a.
- Članstvo u Radnoj grupi za izradu lokalnog akcionog plana za podršku žrtvama nasilja;
- Članstvo u Tehničkom komitetu Instituta za standardizaciju ISME/TK 007: Društvena odgovornost;
- Učešće na sjednici skupštinskog Odbora za rodnu ravnopravnost i Odbora za evropske integracije.

KULTURA

- Program obilježavanja [Međunarodnog dana žena](#);
- [Kratki kurs ukidanja patrijarhata](#) - umjetničke radionice za mlade umjetnike i umjetnice (Realizovan uz podršku Ambasade Kraljevine Holandije i Fondacije Kvinna Till Kvinna);
- [Izložba](#) posvećena Stani Tomašević Arnesen, na kojoj su predstavljeni radovi nastali na Kratkom kursu ukidanja patrijarhata;
- Dodijeljene 3 nagrade mladim umjetnicima/cama za najbolje radove na izložbi posvećenoj Stani Tomašević Arnesen;
- Održana panel diskusija sa dobitnicma nagrada na temu umjetnosti i aktivizma;
- Mala škola kršenja patrijarhata - edukacija o principima feminističkog aktivizma i rodne ravnopravnosti (Finansijska podrška Fondacije KTK);
- [U fokusu](#) - trodnevni program u sklopu Festivala dokumentarnog filma Underhil (Finansijska podrška Fondacije KTK);
- [Bit protesta](#) - bubnjarske radionice za pripremu Osmomartovskog marša. (Finansijska podrška Fondacije KTK);
- Raspisan konkurs za oslikavanje murala u okviru projekta "Izuzetne žene Crne Gore", koji sprovodimo u saradnji sa Ambasadom Kraljevine Holandije i opštinama u Crnoj Gori.
- [Instagram Story foto-konkurs](#) "Izuzetne žene Crne Gore" u saradnji sa Ambasadom Kraljevine Holandije.
- U saradnji sa Muzejom savremene umjetnosti Crne Gore učestvovala smo u realizaciji umjetničkog rada "Arising" svjetski priznate umjetnice Yoko Ono i [stručnom vodjenju](#) kroz instalaciju.

AKTIVNOSTI U ZAJEDNICI

- [Osmomartovski marš](#) – protestna šetnja građanki i građana povodom obilježavanja Međunarodnog dana žena i zajedničkog zalaganja za ostvarivanje pravde i ravnopravnosti pod sloganom “BUNT”;
- Tri informativna događaja “Razgovarajmo o rodno zasnovanom nasilju: Uloga institucija i zajednice u prevenciji” ([Podgorica](#), [Berane](#) i [Kotor](#)) uz podršku Britanske ambasade u Podgorici;
- Četiri projekcije dokumentarnog filma “Lavanda” rediteljke Mateje Raičković i prateće diskusije sa zajednicom u [Podgorici](#), [Tivtu](#) i [Beranama](#) o seksualnom nasilju, traumi i procesu iscjeljenja. Posebno smo zahvalne na prilici da o filmu razgovaramo sa djacima Srednje stručne škole “Ivan Uskoković” u Podgorici;
- Podržale smo zahtjeve i proteste neformalne grupe građana i studenata “Kamo sutra” u solidarnoj borbi za pravdu za žrtve masovnog zločina na Cetinju;
- Razgovarali smo o [prevenciji bolesti raka grlića materice](#) zajedno sa Institutom za javno zdravlje;
- Organizovale smo projekciju filma “Farha” i [panel diskusiju o položaju palestinskih žena](#);
- U Sopstvenoj sobi je izvedena monodrama [“Kako postati žena kojoj se sve prašta”](#), glumice Milice Šćepanović;
- U Sopstvenoj sobi je izvedena predstava [“Safra”](#), glumica Maše Labudović i Milice Šćepanović;
- Zajedno sa partnerima iz civilnog sektora smo se borile [protiv devastacije Velike plaže u Ulcinju](#);
- Pet uličnih akcija u Baru i Podgorici – informisanje građana o mjerama zaštite od rodno zasnovanog nasilja (Projekat: “Unaprijeđenje bezbjednosti žena”, UN Women Serbia, uz podršku Norveške ambasade u Beogradu);
- Organizovale smo [Bazar ženskog preduzetništva](#) uz podršku Centralne Banke Crne Gore na kojem je predstavljeno preko 20 žena preduzetnica iz različitih opština;
- Povezale smo se sa ukrajinsko-ruskom fondacijom [Pristanište](#) iz Budve i organizovali tribinu na temu diskriminacije žena na Balkanu;
- U okviru drugog festivala mentalnog zdravlja održale smo predavanje [“Vrijednosti koje nas štite”](#).

- Predavanje o rodnoj ravnopravnosti za zaposlene u kompaniji [ONE](#);
- Predavanje o rodnoj ravnopravnosti za đake [Osnovne škole "Savo Pejanović"](#);
- Predavanje o rodnoj ravnopravnosti za studente i studentkinje Univerziteta u Luksemburgu;
- Podržale smo prvo izdanje festivala "Drugarice".

MEDIJSKE AKTIVNOSTI

Tokom 2025. godine imale smo preko **40** medijskih nastupa, dok je o našem radu izvještavano **502** puta.

Objavile smo preko **63** javna saopštenja na teme nasilja nad ženama, političkih, ekonomskih i kulturnih prava žena, djece i marginalizovanih grupa, uključuju zajednička saopštenja (reagovanja).

NAGRADE

"Buntarka" – specijalno priznanje koje NVO " Sofija - Poligon za žensku izuzetnost" dodjeljuje izuzetnim ženama koje su svojim djelovanjem dale nemjerljiv doprinos afirmaciji ženskih ljudskih prava i borbi za rodnu ravnopravnost.

PROJEKTI

- **Ujedinjeni protiv zlostavljanja i nekažnjivosti** - jačanje uloge civilnog društva u borbi protiv rodno zasnovanog nasilja, zlostavljanja i nekažnjivosti, kroz praćenje, zagovaranje i Razvijanje svijesti, kao i podršku žrtvama (finansijska podrška EU);
- **Unaprjeđenje bezbjednosti žena** - sa ciljem efikasnog elektronskog nadzora u primjeni mjere bezbjednosti Zabrana približavanja radi zaštite žena žrtvi nasilja, koji se realizuje uz podršku UN Women Serbia i Norveške ambasade u Beogradu;
- **Institucionalizacija kvalitetnih usluga rehabilitacije i integracije za žrtve nasilja II** - unaprjeđenje usluga rehabilitacije i integracije žena sa iskustvom nasilja (finansijska podrška Austrijske razvojne agencije);
- **Unaprjeđenje tužilačke prakse u slučajevima nasilja u porodici** - sa ciljem unaprijeđenja kapaciteta tužilaštva da efikasno primjenjuje Obavezujuće uputstvo VDT-a za postupanje u slučajevima nasilja u porodici, uz podršku Ambasade Republike Češke u CG.
- **Podrška sprovođenju organizacijske Strategije CZP 2024-2027** (Kvinna till Kvinna fondacija i Kancelarija Vlade UK za vanjske poslove, Commonwealth i razvoj (FCDO);
- **Od broja do politike** - rodna slika opština u cilju dljeg unapređenja rodne statistike u Crnoj Gori (podržan od strane Ministarstva ljudskih i manjinskih prava);
- **Unaprjeđenje tužilačke prakse protiv rodno zasnovanog nasilja i jačanje otpornosti lokalnih zajednica u odnosu na rodno zasnovano nasilje** (finansijska podrška Kancelarija Vlade UK za vanjske poslove, Commonwealth i razvoj posredstvom Britanske ambasade Podgorica);

- **Zagovaranje ženskih prava u Crnoj Gori** - kojim se osnažuju zagovarački kapaciteti ženskih organizacija u kontekstu pristupanja Crne Gore EU, a koji finansira Kvinna till Kvinna fondacija i Švedska;
- **Ekonomsko osnaživanje žena kroz promociju finansijskih usluga i podršku preduzetništvu** sa ciljem promocije vidljivosti ženskog preduzetništva, koji finansira Centralna banka Crne Gore;
- **Program podrške pokretima za rodnu pravdu** kao odgovor na porast anti rodni pokreta na Zapadnom Balkanu (podrška Global Fund for Women);
- **Izuzetne žene Crne Gore** - projekat oslikavanja murala znamenitih žena Crne Gore koji se realizuje u saradnji sa Ambasadom kraljevine Holandije i opštinama u Crnoj Gori;
- **Snažnije zajedno** - Osnaživanje ženskih organizacija i pokreta u Srbiji, BiH i Crnoj Gori za borbu protiv nasilja nad ženama, koji finansira OAK fondacija;
- **Unaprjedenje mira i demokratskih procesa na Zapadnom Balkanu** kojim se obezbjedjuje podrška core aktivnostima Centra za ženska prava od strane Rockefeller Brothers Fund-a.
- **Angažovana zajednica za rodno-ravnopravno i sigurno društvo** - podrška Ministarstva vanjskih i evropskih poslova, odbrane, razvojne saradnje i trgovine Velikog Vojvodstva Luksemburga za rad sa lokalnim zajednicama i otvaranje tema nasilja, traume i odgovornosti zajednica u prevenciji rodno zasnovanog nasilja.
- **Prevencija rodno-zasnovanog i seksualnog nasilja u školama i razvoj kapaciteta zdravstvenih radnika za podršku žrtvama rodno zasnovanog nasilja u CG** - sa ciljem izgradnje institucionalnih mehanizama za efikasan odgovor na rodno zasnovano i seksualno nasilje u školama, koji se realizuje u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija i UNICEF-om, uz podršku EBRD-a (Evropske banke za obnovu i razvoj).
- **Monitoring sudskih slučajeva femicida i rodno zasnovanog nasilja u Crnoj Gori** - praćenje postupanja pravosudnih organa u slučajevima femicida u Crnoj Gori (podržan od strane AIRE centra);

PUBLIKACIJE

- [Analiza „Od broja do politike: Rodna slika opština u Crnoj Gori“;](#)
- Brošura za tužioce “Postupanje državnog tužilaštva u slučajevima nasilja u porodici” koja sadrži sažete informacije kao praktičan alat u radu tužilaca zaduženih za slučajeve nasilja u porodici;
- [Izveštaj o primjeni uputstva za postupanje državnih tužilaštava u slučajevima nasilja u porodici ili porodičnoj zajednici;](#)
- [CEDAW u akciji:](#) uporedni pregled zaključnih razmatranja i preporuka CEDAW Komiteta Crnoj Gori;
- Analiza stanja u oblasti prevencije i efikasnog odgovora na rodno zasnovano nasilje i seksualno zlostavljanje i uznemiravanje djece u školama u Crnoj Gori – početno istraživanje koje je prethodilo izradi Protokola o zaštiti i prevenciji rodno zasnovanog i seksualnog nasilja u obrazovnim ustanovama;
- Brošura [Finansijska pismenost – alat za ekonomski nezavisnost;](#)
- Brošura [Kako do pomoći i zaštite: informacije za žene koje trpe nasilje;](#)
- [Alternativni izvještaj iz sjenke o primjeni UN Pakta o građanskim i političkim pravima \(ICCPR\)](#) dostavljen uoči 143. sjednice UN Komiteta za ljudska prava;
- Kao članovi Operativnog tima učestvovali smo u izradi [Polugodišnjeg izvještaja Operativnog tima:](#) Prioritet bezbjednosti žrtava i djece, dosljednija primjena Istanbulske konvencije;
- Monitoring sudskih slučajeva femicida i rodno zasnovanog nasilja u Crnoj Gori – praćenje postupanja pravosudnih organa u slučajevima femicida u Crnoj Gori (podržan od strane AIRE centra i Vlade Ujedinjenog kraljevstva);



CENTAR ZA ŽENSKA PRAVA

Bokeška 20, 81000 Podgorica, Crna Gora
 +382 20 664 193; +382 67 166 800
 women.mne@gmail.com
 www.womensrightscenter.org



WOMEN'S RIGHTS CENTER
 CENTAR ZA ŽENSKA PRAVA